

На Волині існує потреба у будівництві нових пунктів перетину українсько-польського кордону!

Так вважають мешканці прикордонних населених пунктів, які взяли участь в опитуванні. Тому влада і громадські організації Волині повинні надалі працювати у напрямку лобіювання цієї ідеї.

З метою вивчення думки громадян щодо доцільності створення нових пунктів перетину українсько-польського кордону Асоціацією Молодих Реформаторів було проведено соціологічне дослідження. Мешканців міста Нововолинськ та сіл Кречів і Мовники, тобто населених пунктів, що розташовані найближче до прикордонного знаку № 835, запитали про їхню оцінку роботи існуючих пунктів перетину кордону, регулярність їх візитів закордон та про потребу у створенні нових пунктів пропуску через кордон.

Візити за кордон та оцінка роботи пунктів пропуску

За результатами дослідження 55% опитаних здійснюють візити закордон у Республіку Польща або інші країни Європейського Союзу. Більшість з тих, хто виїжджає за межі країни – 41,5% здійснюють такі візити один раз у декілька років, 17,1% - один раз в рік, 12,2% - кожні півроку, 6,1% - один раз в один-два місяці, а 7,3% - виїжджають за межі України раз на тиждень.¹ Кожен другий з них здійснює приватні візити за кордон, натомість 24,4% - здійснюють туристичні поїздки, а ще 21,8% - виїжджають за кордон зі службовою метою.

Найчастіше для поїздок у бік Республіки Польща опитані здійснюють перетин кордону в пункті пропуску Устилуг-Зосін (43,4%) та Ягодин-Дорохуськ (34,2%). 64,2% опитаних, котрі здійснюють виїзди за кордон, вважають завантаженість наявних пунктів перетину кордону високою, 29,6% - середньою, і лише 3,7% - називають її низькою. Серед тих, хто говорить про найбільшу завантаженість наявних пунктів перетину державного кордону, це респонденти, які найчастіше перетинають кордон через Ягодин – 81%.

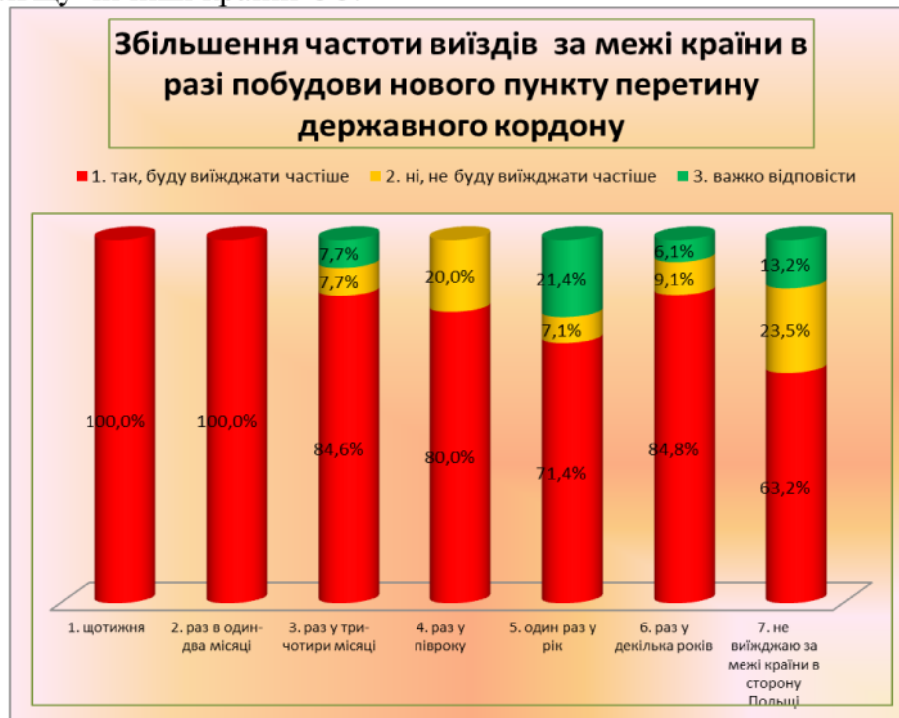
Найчастіше для поїздок респонденти використовують автобус - це 53,2% опитаних. 30,4% їздять легковим автомобілем, а 15,2% - вантажним видом транспорту.

Потреба у створенні нових пунктів перетину та перестороги громадян

89,5% опитаних вважають, що на сьогодні існує потреба у створенні нових пунктів пропуску через кордон і лише 2,8% схильні вважати, що такої потреби не існує. При тому, 74,3% опитаних запевняють, що у разі створення нового пункту пропуску через державний кордон України, що знаходитиметься недалеко від їх населеного пункту, будуть частіше виїжджати за межі країни, тоді як 15,5% опитаних сказали, що частота їх виїздів за кордон не зміниться. 10,1% респондентів не дали відповіді на запитання.

87,1% респондентів вважають, що створення нових пунктів пропуску через кордон покращить умови перетину державного кордону України і лише 3,4% вважають, що це не змінить ситуацію із завантаженістю пунктів перетину кордону.

Ті, хто нині перетинають українсько-польський кордон щотижня, та раз в 1-2 місяці 100-відсотково висловили впевненість у тому, що частота їх виїздів за межі країни у бік Польщі збільшиться. Завдяки побудові нового пункту перетину кордону, 63% тих, хто на даний момент не їздить за межі України, висловили готовність виїжджати у Польщу чи інші країни ЄС.

Наведені дані свідчать про те, що створення додаткових пунктів пропуску громадян через кордон сприятиме розвитку особистісних і дружніх контактів, а також культурно-просвітницьким та інвестиційно-бізнесовим стосункам.

Завдяки побудові нового пункту пропуску через державний кордон України краще розвиватимуться ділові, бізнесові, інвестиційні міждержавні стосунки, оскільки 100% опитаних, котрі їздять зі службовою метою щотижня і раз в один-два місяці за кордон, та 50% тих, хто здійснює відрядження у Польщу раз в півроку та раз в рік, відповіли, що будуть виїжджати за кордон частіше.

За таких умов зросте й кількість туристичних подорожей, про що заявили 75% опитаних, котрі подорожують з туристичною метою раз у три-чотири місяці, та 67% - подорожуючих один раз в рік.

Створення нового пункту пропуску через державний кордон України вплине на покращення дружніх, освітніх, родинних відносин мешканців прикордонних територій Волинської області, адже про збільшення частоти виїздів за кордон при поставленій умові заявили 100% респондентів, котрі виїжджають за кордон в приватних справах частіше ніж раз на рік.

Загалом, 53% опитаних вважають, що побудова нового пункту перетину кордону не завдасть їхній сім'ї шкоди. В основному, мешканці Нововолинська говорять про

багато позитивів для місцевого населення внаслідок побудови нових пропускних пунктів через кордон з Республікою Польща.

Проте є досить велика частка таких, хто вбачає в цьому небезпеку для себе і своєї сім'ї. Сільське населення в переважній більшості (понад 90% опитаних респондентів, що проживають в селах) вважають, що створення нових пунктів перетину державного кордону завдадуть шкоди їх сім'ям. Зважаючи, що серед сільського населення велика кількість таких, що обирають пункт «важко відповісти» у питаннях про свої очікування від створення додаткових пунктів пропуску через кордон, слід звернути увагу на просвітницьку, інформаційну роботу, яка забезпечить сприйняття ними даної ініціативи з побудови пункту перетину кордону в більш позитивному світлі.

Дослідження показало, що навіть ті респонденти, котрі бояться певних загроз для них та їх сімей від побудови поряд з місцем їхнього проживання пункту пропуску через кордон, стверджують про потребу в створенні нових прикордонних пунктів (96%).

Варто зазначити, що 90% респондентів, котрі говорять про існування потреби в створенні додаткових пунктів пропуску через державний кордон України, пов'язують з ним сподівання на покращення умов перетину українсько-польського кордону.

Поінформованість громадян про ініціативи влади і громадських організацій

Варто відзначити високу поінформованість місцевого населення щодо ініціативи побудови нового пункту пропуску через державний кордон України. 71,8% опитаних вже чули про можливе створення пункту перетину кордону поряд із селом Кречів Іваничівського р-ну, а 24,8% - вперше чують про це. Серед тих, хто не чув про ініціативу побудови прикордонного пункту поряд із селом Кречів Іваничівського району – кожен третій – пенсіонер.

При тому, 90% респондентів підтримують цю ініціативу, і лише 3,4% - не схвалюють такого кроку. 6,7% не мають однозначної думки щодо цього питання. 60% респондентів, котрі не підтримують даної ініціативи це люди віком 40-59 років і 40% опитаних старші люди 60-річного віку.

Найбільша підтримка даної ініціативи – серед мешканців Нововолинська – 96,6%. Хоч і сільське населення теж активно підтримує побудову пункту пропуску через кордон поряд із Кречовом (понад 80%). Серед тих, хто не підтримує ініціативу створення пункту пропуску через український кордон – 40% не виїжджають за межі країни і, стільки ж виїжджають дуже рідко – один раз на декілька років.

В ході опитування з'ясувалося, що 52% місцевого населення один раз брали участь у Європейських Днях Добросусідства «Кордон 835», а ще 23,5% були учасниками цього дійства два роки поспіль. Хоча, варто зазначити і те, що досить великий відсоток опитаних – 47% нічого не чули про проведення Днів Добросусідства «Кордон 835» поблизу їх населених пунктів. Аналізуючи участь опитаних за територіальною ознакою, можна відзначити більшу зацікавленість даними заходами серед сільського населення – лише 3,8% опитаних села Кречів і 11,4% респондентів із с. Мовники не брали участь в даних заходах. І аж 73,9% опитаних жителів м. Нововолинськ не брали участі в Європейських Днях Добросусідства «Кордон 835».

Висновки

Результати дослідження громадської думки мешканців прикордонних територій щодо доцільності створення нових пунктів перетину кордону дозволяють зробити такі висновки:

- Більше половини мешканців прикордонних територій, що входять у прикордонну зону, здійснюють перетин українсько-польського кордону;
- Завантаженість діючих пунктів перетину кордону є досить високою;
- Мешканці опитаних населених пунктів вважають, що створення нових пунктів пропуску через українсько-польський кордон покращить умови перетину державного кордону;
- Створення нових пунктів пропуску через державний кордон України сприятиме частішому виїзду мешканців прикордонних територій за кордон;
- Створення додаткового пункту пропуску через українсько-польський кордон сприятиме покращенню державних, дружніх, сусідських та особистісних контактів, покращить міжнародні зв'язки у сфері освіти та бізнесу;
- Створення нових пунктів пропуску через державний кордон України сприятиме створенню місцевої інфраструктури та додаткових робочих місць, покращить умови ведення бізнесу, сприятиме залученню інвестицій у прикордонні села і міста;
- Відстежено високу поінформованість місцевого населення про ініціативу створення пункту перетину кордону поряд із селом Кречів Іваничівського району. При тому, така ініціатива надзвичайно схвалюється місцевими жителями;
- Відзначено достатню поінформованість населення про проект та високий рівень їх участі у Європейських Днях Добросусідства «Кордон-835»;
- У випадку реалізації ідеї щодо створення нового пункту пропуску через державний кордон поряд із селом Кречів Іваничівського району Волинської області, необхідно проводити інформаційну роботу в селах з метою подолання страхів щодо можливої шкоди місцевим мешканцям. Рекламно-просвітницьку програму слід спрямовувати на населення старшого віку, яке проживає у сільській місцевості.

Довідково:

Проект «Європейські Дні Добросусідства «Кордон 835» реалізований ВОМГО «Асоціація Молодих Реформаторів» (м. Луцьк) у партнерстві з МГО «Академія Української Молоді» (м. Львів), Фундація духовної культури пограниччя (м. Люблін) та МГО «Перспектива» (м. Нововолинськ).

Фінансову підтримку в реалізації проекту «Європейські Дні Добросусідства «Кордон 835» надав Міжнародний Фонд «Відродження».

Мета проекту: лобювання ідеї відкриття нових пунктів перетину на українсько-польському кордоні шляхом активізації спільних зусиль з обох боків кордону, а також поширення ідей добросусідства та євроінтеграції серед мешканців прилеглих регіонів.

Основна частина заходів проекту відбувалась 21-22 серпня 2010 року на українсько-польському кордоні біля прикордонного знаку 835 на узбережжі річки Буг, що поряд з населеними пунктами Кречів (Іваничівський район, Волинська область, Україна) та Крилів (Люблінське воєводство, Польща).

Вивчення думки громадян щодо доцільності створення нових пунктів перетину українсько-польського кордону проводилось у листопаді 2010 р. В ході дослідження опитано 150 мешканців прикордонних територій, віком від 18 років і старші, що проживають в найближчих до прикордонного знаку № 835 населених пунктах. Зокрема, це мешканці міста Нововолинськ, сіл Кречів та Мовники.

Опитування проводилося шляхом випадкового відбору респондентів за місцем проживання. Вибірка відтворює статистичну структуру генеральної сукупності за основними соціально-демографічними характеристиками – вік, стать. Інтерв'ю типу face-to-face.